

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen
10.2.e 10.2.e

T 10.2.e
10.2.e

www.minfin.nl

Datum
25 september 2020

Notitienummer
2020-0000179969

Auteur
10.2.e 10.2.e
10.2.e 10.2.e
10.2.e 10.2.e
10.2.e 10.2.e

Van
BOA

Kopie aan

notitie

Vorbereiding Catshuissessie over Corona op 27 september 2020

Aanleiding

Op zondag 27 september van 13.30 tot 15.30 uur vindt een overleg plaats in het Catshuis over Corona. Op de agenda staan in ieder geval een bespreking over aanvullende (regionale) maatregelen, de strategie en de organisatiestructuur rondom Covid-19.

Bijgevoegd vindt u ook de A4-tjes die wij – zoals besproken – ter achtergrond voor u hebben gemaakt over een aanpak voor het terugdringen van het virus. (bijlage 1). Deze kunt u eventueel uitdelen. SZW gaf aan deze A4'tjes ook graag met hun minister te delen. Wij hebben dit nog niet gedaan. U kunt dit eventueel zelf doen.

Advies

1. Aanvullende (regionale) maatregelen

Aanleiding

- De regio Amsterdam Amstelland (en mogelijk ook Rotterdam Rijnmond en Haaglanden) kijken naar aanvullende maatregelen vanwege oplopende besmettingscijfers. Deze maatregelen zouden vanaf dinsdag 29 september in moeten gaan. Deze maatregelen zien deels op het terugpakken van maatregelen die op 1 juni golden, en betreffen deels nieuwe maatregelen (zie bijlage 2 voor mogelijke maatregelen veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland die vrijdagochtend 25 september zijn gedeeld). In de A4'tjes wordt hier ook op ingegaan.
- Mogelijk wordt ook gesproken over de mogelijkheid van regionale opschaling van het noodpakket.

Advies

- Er wordt gesproken over 'de klok terugdraaien'. U kunt aangeven dat de maatregelen die golden op 1 juni zijn ontstaan met het beeld en de cijfers van het voorjaar. De situatie op dit moment is hier niet direct mee te vergelijken. Er moet dan ook gedacht worden aan een passende strategie voor het huidige epidemiologisch beeld, zonder uit reflex terug te grijpen naar oudere maatregelen.
- U kunt aangeven dat regionale opschaling qua uitvoering voor vrijwel alle regelingen waarschijnlijk niet mogelijk is. Belastingmaatregelen en de SZW-maatregelen zijn nationaal vormgegeven. Mocht het al mogelijk zijn, is het onwenselijk. Het zal niet gemakkelijk zijn om criteria te bepalen. Bovendien leidt het tot druk om nationaal op te schalen. Tot slot bieden de regelingen al maatwerk. De omvang van de steun ademt mee met de

omzet- of inkomensverliezen. Op deze manier is het pakket al regionaal gericht: in sommige regio's is de problematiek (ook nu al, zonder extra lockdown-maatregelen) groter dan in andere regio's. Met flankerend beleid kunnen gemeenten bovendien al maatwerk beiden.

Toelichting

Actueel beeld risiconiveaus in regio's

- Risiconiveau 'zorgelijk' (niveau 2) momenteel voor 14 van de 25 veiligheidsregio's: Kennemerland, Amsterdam-Amstelland, Hollands-Midden, Haaglanden, Rotterdam-Rijnmond, Brabant-Noord, Brabant Zuidoost, Gelderland-Zuid, Groningen, Zuid-Holland-Zuid, Gooi en Vechtstreek, Zaanstreek-Waterland en Flevoland.
- Aanvullende maatregelen die hier gelden zijn: maximale groepsgrootte van 50 personen in horeca, cafés moeten uiterlijk om 1:00 uur sluiten.
- Er zijn grote zorgen over de situatie in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag, en bijbehorende veiligheidsregio's. Mogelijk wordt het risiconiveau van één of meer van deze regio's aangepast naar 'ernstig' (niveau 3).
- Het RIVM is gevraagd om maandag 28 september voor deze steden met een extra advies te komen.
- Aan de hand van dat advies en de overleggen tussen Rijk en regio's, worden mogelijk aanvullende maatregelen genomen in deze steden/regio's.

Mogelijke maatregelen

- Op vrijdag 25 september heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met deze 3 regio's waar over deze maatregelen gesproken is.
- Laatste beeld: Uit terugkoppeling op vrijdagmiddag 25 september in het directeurenoverleg COVID-19 blijkt dat de G3 momenteel aan de volgende maatregelen denkt (maar dit is nog aan verandering onderhevig en nog vertrouwelijk):
 - Maximaal 30 personen per ruimte binnen, uitzonderingen geloofsbelijdenissen, vergaderingen Staten-Generaal;
 - Groepsgrootte gezelschappen van 50 personen naar 4 personen;
 - Thuisbezoek van 6 naar 3 of 4 (en dit mogelijk landelijk doorvoeren);
 - Vervroegen sluitingstijd horeca naar 22:00 uur;
 - Nogmaals scherp benadrukken dat thuiswerken de norm is;
 - Doorstroomlocaties (musea e.d.): nog steeds op reservering, maar nu ook met aanvullend tijdvak;
 - Geen bezoekers meer bij (professionele en amateur)sportwedstrijden;
 - Oproep om niet-noodzakelijke reizen naar de 3 grote steden achterwege te laten;
 - Oproep aan sectoren en burgers om protocollen strenger na te leven;
 - Tevens wordt onderzocht of er een registratieplicht voor contactberoepen kan worden ingevoerd (en dit mogelijk landelijk doorvoeren);
 - Heroverwegingsmoment op 20/10.
- De maatregelen zouden maandag 28 september aangekondigd worden en dan vanaf dinsdag 29 september gaan gelden.

2. Strategie

Advies

- U kunt oproepen tot het op korte termijn nader bespreken van de strategie. Het is duidelijk dat we nu een tweede golf aan het bestrijden zijn (korte termijn), maar met welke strategie doen we dit en is dit nog houdbaar voor een langere periode?

- U kunt kennismaken van de gereedschapskist bij de escalatieladder (bijlage 3) en aangeven dat het van belang is om deze consequent toe te passen op alle mogelijke beleidsopties, op basis van een gefundeerd afwegingskader. Binnen dit afwegingskader moeten maatschappelijke effecten een plek hebben en zorgvuldig worden gewogen. Deze gereedschapskist staat geagendeerd voor de MCC-19 van 29 september.
- U kunt opmerken dat het delen van deze gereedschapskist en een nieuwe nog op te stellen routekaart aan de Kamer nauw luistert. We kunnen maar één keer een routekaart opstellen, want hier wordt lang aan vast gehouden. U kunt aangeven dat dit eerst een goede discussie vergt over de te volgen strategie voor de komende maanden (en niet enkel voor de korte termijn).

Toelichting

- De strategie lijkt nu vooral op de korte termijn gericht, met als uitgangspunt om de druk op de zorg beheersbaar te houden, totdat er een vaccin wordt gevonden. Het kan echter nog lang duren eer er een vaccin is en de vraag die we ons moeten stellen is of de strategie die we nu volgen vol te houden is.
- Bij de strategie zou ook moeten worden gekeken naar een 'exitstrategie' op het moment dat de huidige situatie nog een langere periode zou voortduren. Op dat moment zou overgestapt moeten worden naar een lange termijnstrategie, waarin rekening wordt gehouden met een situatie dat het virus nog een langere tijd onder ons is: Hoe maken we deze situatie werkbaar en dragelijk?
- Tegelijkertijd brokkelt het draagvlak af voor de huidige maatregelen en aanpak. Niet alle mensen lijken de urgentie meer te voelen en veel mensen worden wel geraakt door de maatregelen.
- Het risico bestaat dat als niet tijdig wordt nagedacht over de te volgen strategie nu het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames weer verder oploopt, we door de werkelijkheid worden ingehaald en er keuzes worden gemaakt die onvoldoende doordacht zijn, primair zijn ingegeven door de actualiteit en daardoor slechts op de korte termijn zien.

Gereedschapskist en routekaart

- Op 22 september is door Lid Jetten (D66) een motie ingediend tijdens het plenaire debat waarin het kabinet verzocht wordt om een nieuwe routekaart op te stellen voor de komende periode (wetende dat het OMT een toolbox heeft met regionale en nationale maatregelen die kunnen worden ingezet). Ook is in het debat toegezegd om de gereedschapskist aan de Kamer te sturen.
- De gereedschapskist bestaat uit zowel regionale als landelijke maatregelen die naar de aard zijn te groeperen als basisregels, beperkingen van het aantal contactmomenten ter voorkoming van overdracht virus en bescherming van kwetsbare groepen.
- Ook na besluitvorming in de MCC-19, wordt doorlopend gekeken of de gereedschapskist moet worden aangevuld naar aanleiding van input van zowel departementen als decentrale overheden ter aanvulling van de gereedschapskist. Het betreft hiermee een levend document.

3. Organisatiestructuur (bijlage 4)

Advies

- U kunt aangeven dat u de intentie snapt om in de structuur onderscheid te maken tussen enerzijds de acute aanpak van de coronacrisis en anderzijds de bestrijding van het virus, maar dat u wel enige zorgen heeft over de voorgestelde structuur.
- U kunt aangeven dat met het huidige voorstel veiligheid en gezondheid de boventoon voeren in de acute crisisaanpak en economie en samenleving

ondersneuwen. Eerder was gekozen voor een opzet waar dit juist meer samen zou moeten komen, omdat het onlosmakelijk met elkaar verbonden is. U kunt aangeven dat het daarom van belang is dat de economische, sociale en maatschappelijke aspecten ook in de acute crisisaanpak aan de orde komen (bijvoorbeeld door deelname van iemand van de trojka in deze groep).

- Door deze structuur kan het zijn dat de ACC en MCC een 'stempelclub' worden en dat de echte beslissingen in kleine kerngroepen genomen worden. Hiermee bestaat de kans dat de meer economische en maatschappelijke argumenten niet gehoord worden en dat we ook budgettair verrast kunnen worden.
- U kunt aangeven dat de prioriteit voor een club die zich bezighoudt met de bestrijding van het virus zou moeten liggen bij:
 - Het opstellen van een overkoepelende strategie waarbinnen beide groepen handelen. De acute crisisaanpak moet wel passen binnen een houdbare strategie die op voldoende draagvlak kan rekenen.
 - Middellange en lange termijn strategie opstellen. Wat als het virus nog wel even onder ons blijft?
 - Routekaart maken op basis van een gedegen analyse van de effecten van mogelijke interventies (MKBA, afweging tussen effect op verspreiding virus en effect op samenleving)

Toelichting

- In de MR van 18 september is gesproken over een aanpassing van de organisatiestructuur rondom de Coronabesluitvorming. Bijgevoegd vindt u het concept voorstel wat op 24 september aan de SG's is gestuurd.
- Het nieuwe programma DG Covid-19 is onderbemand en momenteel richt het DG zich voornamelijk op de acute crisisbeheersing. Hierdoor wordt er niet tot nauwelijks gesproken over een strategie voor de middellange en lange termijn. De structuur van de besluitvorming waarin stukken eerst ambtelijk besproken worden in de DOC en ACC en vervolgens ter besluit voorliggen in de MCC wordt niet gevolgd. Deels komt dit doordat er nog steeds sprake is van vraagstukken die om snelle besluitvorming vragen en deels komt dit omdat ministeries zich niet aan de structuren houden.
- Aan de SG van AZ is gevraagd om met een nieuw voorstel te komen, waarin de NCTv mogelijk weer enkele taken kan overnemen.
- In het voorstel wordt onderscheid gemaakt tussen de enerzijds de acute aanpak van Coronacrisis en anderzijds de bestrijding van de gevolgen van het virus. Dit wordt dan bij twee kerngroepen belegd en dat moet samen komen in de ACC en MCC.
- Het beeld dat het programma DG Covid-19 er niet in slaagt om niet verder te kijken dan de korte termijn/acute crisis herkennen we. Dit is wel waar het DG voor opgericht is, omdat we bij de oprichting ervan uit zijn gegaan dat dit een langdurige situatie zou worden. De NCTv is er juist voor de acute crisisbesluitvorming en is er niet voor de langere termijn strategie. Ook lijkt VWS momenteel niet in staat om zich te richten op een meer langere termijn strategie.